

MICHAŁ KOWALSKI*

Zachowania wyborcze mieszkańców gminy Uniejów w wyborach parlamentarnych w 2023 roku

STRESZCZENIE | Celem artykułu jest prezentacja zachowań wyborczych mieszkańców gminy Uniejów w wyborach parlamentarnych z 2023 r. w ujęciu lokalnym. Przedstawiono w nim podstawowe zachowania wyborcze (frekwencję, sposób głosowania i jego wyniki) w każdej obwodowej komisji wyborczej zlokalizowanej na obszarze gminy Uniejów. Na analizowanym obszarze w przeważającej większości głosowano osobiście w lokalach wyborczych (głosowanie korespondencyjne lub przez pełnomocnika było rzadziej wykorzystywane niż na całym terytorium Polski). Zachowania wyborcze mieszkańców gminy wykazują pewne zróżnicowanie przestrzenne pomiędzy miastem a obszarem wiejskim. Większą frekwencję oraz nieco mniejsze poparcie partii prawicowych obserwuje się w mieście. Jednocześnie ukazują trwałość przestrzennego zróżnicowania elektoratów.

SŁOWA KLUCZOWE | gmina Uniejów, wybory parlamentarne, zachowania wyborcze

The Electoral Behaviour of the Residents of the Uniejów Commune in the 2023 Parliamentary Elections

SUMMARY | The aim of the article is to present the electoral behaviour of the residents of the Uniejów commune in the 2023 parliamentary elections from a local

---

* Michał Kowalski, dr, adiunkt, Uniwersytet Łódzki, Wydział Nauk Geograficznych, Instytut Zagospodarowania Środowiska i Polityki Przestrzennej, ul. Kopcińskiego 31, 90-142 Łódź, <https://orcid.org/0000-0001-7082-5161>; e-mail: michal.kowalski@geo.uni.lodz.pl

perspective. It presents basic electoral behaviour (turnout, voting method and results) in each district electoral commission located in the Uniejów commune. In the elections in the area covered by the analysis, the overwhelming majority voted in person at polling stations (voting by correspondence or by proxy was used less often than in the entire territory of Poland). The voting behaviour of the commune's inhabitants shows some spatial differences between the city and the rural area. A higher turnout and slightly lower support for right-wing parties can be observed in the city.

KEYWORDS | Uniejów, parliamentary elections, electoral behaviour

Wprowadzenie

Od czasu wyborów parlamentarnych ustalających skład Sejmu V kadencji (w 2005 r.) władza ustawodawcza oraz rządy w Polsce obejmowane były przez przedstawicieli dwóch środowisk politycznych – zogniskowanych wokół Jarosława Kaczyńskiego z jednej i Donalda Tuska z drugiej strony. Choć początkowo wydawało się, że przedstawiciele tych środowisk (w tym ich liderzy) będą zdolni do współrządzenia, rzeczywistość polityczna doprowadziła do zasadniczej polaryzacji polskiej sceny politycznej. Przy czym pierwotną i wydaje się, że wciąż aktualną osią sporu między tymi kręgami władzy był dualistyczny model identyfikacji partyjnej: „My – Oni”¹, której konsekwencją stał się podział sceny politycznej na dwa wzajemnie zwalczające się obozy: pod przewodnictwem D. Tuska i J. Kaczyńskiego². W efekcie liderzy swoich środowisk prowadzą spór w sferze wizerunkowej, poważnie marginalizując treści programowe³. Efektem tego stanu rzeczy są trudności we właściwej identyfikacji i waloryzacji osi konfliktu politycznego. Przyjmując za dwa podstawowe wymiary sporu politycznego⁴

1 M. Górka, *Przywódczość polityczne Jarosława Kaczyńskiego i Donalda Tuska w latach 2005–2011. Wybrane aspekty*, „Forum Politologiczne” 2013, t. 15, s. 177–205.

2 A. Szczudlińska-Kanoś, *Wizerunek przywódcy w wyborach, na przykładzie rywalizacji Lecha Kaczyńskiego i Donalda Tuska*, [w:] A.K. Piasecki (red.), *Model przywództwa: wymiar lokalny, krajowy, międzynarodowy*, Kraków 2006, s. 248–255.

3 M. Górka, *op. cit.*

4 M. Kowalski, *Polaryzacja zachowań wyborczych w Polsce jako rezultat cywilizacyjnego rozdarcia kraju*, [w:] M. Kowalski (red.), *Przestrzeń wyborcza Polski*, Warszawa 2003, s. 11–48; T. Zarycki, *Kulturowo-polityczne uwarunkowania modernizacji Polski wschodniej i zachodniej. Geografia polityczna i jej interpretacje*, [w:] G. Gorzelak,

„oś wartości”⁵ i „oś interesów”⁶, środowisko skupione wokół J. Kaczyńskiego (Zjednoczona Prawica) sytuuje się na prawicy, zaś środowiska pod przewodnictwem D. Tuska (Koalicja Obywatelska oraz jej koalicjanci) w centrum i na lewicy. Wydaje się, że w minionych wyborach to właśnie wokół osi wartości koncentrował się spór polityczny, zważywszy na fakt znaczącego zróżnicowania, na płaszczyźnie sporu interesów, programów wewnątrz rywalizujących środowisk. Inną dominującą przed kampanią wyborczą i w jej trakcie osią sporu w debacie społeczno-politycznej była kwestia podejścia obu środowisk do zagadnień ustrojowych – z jednej strony zrozumienia i interpretacji ładu prawnego, z drugiej – przenoszenia kompetencji dotyczących sprawczości między władzą centralną a samorządową.

Efektom wyborów było sformowanie nowego rządu, pierwszego od ośmiu lat związanego ze środowiskiem D. Tuska (który został premierem), w skład którego weszły formacje: centrowa Koalicja Obywatelska (KO) (koalicja wyborcza partii: Platforma Obywatelska – PO, Nowoczesna – N., Inicjatywa Polska – IPL, a także Zieloni oraz Ruch Społeczny Agrounia Tak), centrowa i centroprawicowa Trzecia Droga (TD) (koalicja wyborcza Koalicji Polskiej, w tym m.in. Polskiego Stronnictwa Ludowego, Centrum dla Polski, Unii Europejskich Demokratów, oraz partii Polska 2050 Szymona Hołowni) oraz lewicowa Nowa Lewica (bez Lewicy Razem).

Obserwacja wyborów ogólnopolskich w ciągu ostatnich ośmiu lat pozwoliła dostrzec pewne różnice przestrzenne w zachowaniach wyborczych mieszkańców gminy Uniejów. Dotyczyły one zarówno kwestii związanych z frekwencją (wyższa w większych miejscowościach), jak i podziałem elektoratu (w mieście obserwowano mniejsze poparcie dla partii lewicowych względem ludowych). Wyniki ostatnich głosowań wskazują, iż coraz większą rolę w procesie podejmowania decyzji przez wyborców odgrywa spór na płaszczyźnie osi wartości. Przy czym mieszkańcy gminy Uniejów częściej opowiadali się za wartościami reprezentowanymi przez partie prawicowe⁷,

---

A. Tucholska (red.), *Historyczno-kulturowe uwarunkowania rozwoju: Polska i Ukraina*, Warszawa 2008, s. 59–92.

- 5 Podział na prawicę i lewicę często powiązany ze stosunkiem do komunistycznej przeszłości.
- 6 Podział uwidaczniający się w różnicach w przestrzennym rozkładzie poparcia pomiędzy miastem a wsią, wynikający z rozbieżności w definiowaniu interesów ekonomicznych elektoratów miejskiego i wiejskiego.
- 7 P. Kurzyk, *Heterogeniczność przestrzenna postaw wyborczych mieszkańców gminy Uniejów w wyborach europejskich i parlamentarnych w 2019 roku*, „Biuletyn Uniejowski”

co wpisuje się w szerszy nurt większego poparcia dla tych opcji politycznych na obszarach dawnego Królestwa Kongresowego⁸.

Niniejszy tekst, o charakterze informacyjnym, ma na celu zobrazowanie wyników ogólnokrajowych wyborów (do Sejmu i Senatu) w ujęciu lokalnym – gminy miejsko-wiejskiej Uniejów. Prezentacja wyników z tego właśnie obszaru wydaje się interesująca z dwóch powodów. Po pierwsze, zlokalizowany jest on „na granicy” pomiędzy tą częścią Polski, która skupia ośrodki poparcia opcji „prawicowych”, oraz tą, która jest zorientowana bardziej „lewicowo”. Po drugie, obszar gminy jest podzielony na dwie części – miejską i wiejską, w których z reguły daje się zaobserwować polaryzacja sceny politycznej względem głównych osi sporu politycznego.

Metody i zakres badania

Zachowania wyborcze to ogół postaw obywateli, które ujawniają się w trakcie procesu wyborczego⁹. Katalog wspomnianych postaw jest szeroki i zawiera w sobie relacje zachodzące pomiędzy elektoratem a partiami politycznymi¹⁰. W artykule skupiono się na najczęściej analizowanych na łamach „Biuletynu Uniejowskiego” zagadnieniach, a więc: uczestnictwie w wyborach (lub jego braku), sposobie uczestnictwa oraz preferencjach wyborczych ujawnionych w akcie głosowania¹¹. Wyniki zaprezentowano w ujęciu szczegółowym do poziomu obwodowych komisji wyborczych, nadając im szerszy kontekst, stosując odniesienia do zachowań na różnych poziomach podziału administracyjnego kraju oraz podziału kraju na okręgi wyborcze. W tym celu korzystano z graficznych metod prezentacji danych. W zakresie sposobu oddania głosu oraz frekwencji przeanalizowano jedynie zachowania wyborcze w głosowaniu do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. Analizy wyników głosowania przeprowadzono dla wyborów do Sejmu i Senatu RP.

2020, t. 9, s. 133–146; M. Kowalski, M. Roźniata, *Zróżnicowanie przestrzenne zachowań wyborczych mieszkańców gminy Uniejów w wyborach prezydenckich i parlamentarnych w 2015 roku*, „Biuletyn Uniejowski” 2016, t. 5, s. 129–142.

8 M. Kowalski, *op. cit.*

9 J. Raciborski, *Polskie wybory. Zachowania wyborcze społeczeństwa polskiego w latach 1989–1995*, Warszawa 1997.

10 Ł. Scheffs, *Zachowania polityczne a zachowania wyborcze w dobie kampanii permanentnej*, „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne” 2012, z. 2, s. 209–222.

11 P. Kurzyk, *op. cit.*; M. Kowalski, M. Roźniata, *op. cit.*

W artykule nakreślono zasięgi przestrzenne obwodowych komisji wyborczych na podstawie danych adresowych, a dla zachowania ciągłości przestrzennej granice między obwodami ustalono na podstawie geograficznych przesłanek (granice działek z zabudową o danym adresie lub przebieg naturalnych granic, np. występowanie rzeki). Informacje na temat frekwencji, sposobu oraz wyników głosowania pozyskano z rejestru Państwowej Komisji Wyborczej (PKW) prowadzonego i udostępnianego w arkuszach danych na prowadzonej przez ten organ witrynie internetowej¹².

Ze względu na niewielki zakres przestrzenny badań przedstawione wyniki głosowań mają charakter ogólny i informacyjno-poglądowy (brak w nich odniesień do bardziej szczegółowych charakterystyk wyborców i ich warunków życiowych w poszczególnych obwodach¹³).

Obszar badań

Zasięg przestrzenny okręgów wyborczych utworzonych na potrzeby głosowania do Sejmu i Senatu nie jest jednakowy. Wynika to z faktu, iż w przypadku każdej z izb obowiązują różne ordynacje wyborcze. W wyborach do Sejmu obowiązuje proporcjonalny system wyborczy w nierównych pod względem wielkości 41 wielomandatowych okręgach wyborczych. Z racji na różnice w wielkości okręgów liczba mandatów jest zróżnicowana, a sam ich przydział jest określany wg metody D'Hondta (przy założeniach osiągnięcia ustawowych progów przez komitet wyborczy). W wyborach do izby wyższej parlamentu obowiązuje zasada jednomandatowych okręgów wyborczych. W związku z tym, z uwagi na liczbę mandatów, terytorium Polski zostało podzielone na 100 okręgów. Na tle wspomnianego podziału gmina Uniejów w wyborach do Sejmu stanowiła fragment Sejmowego Okręgu Wyborczego nr 11 (12-mandatowy)¹⁴, zaś do Senatu – Senackiego Okręgu Wyborczego nr 25^{15, 16}. W wyborach do Sejmu w analizowanym okręgu wyborczym zarejestrowano

¹² <https://pkw.gov.pl/> [dostęp: 30.04.2024].

¹³ Por. M. Sobczyński, *Zróżnicowanie przestrzenne postaw politycznych mieszkańców Łodzi*, Łódź 2000, s. 261–282.

¹⁴ Sejmowy Okręg Wyborczy, w skład którego weszły powiaty: kutnowski, łaski, łęczycki, łowicki, pabianicki, pajęczański, poddębicki, sieradzki, wieluński, wieruszowski, zduńskowolski oraz zgierski.

¹⁵ Senacki Okręg Wyborczy, w skład którego weszły powiaty: kutnowski, łęczycki, łowicki i poddębicki.

¹⁶ *Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy*, DzU z 2023 r., poz. 2408.

osiem komitetów wyborczych (wg kolejności list: KW Bezpartyjni Samorządowcy, KKW Trzecia Droga PSL-PL2050 Szymona Hołowni, KW Nowa Lewica, KW Prawo i Sprawiedliwość, KW Konfederacja Wolność i Niepodległość, KKW Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni, KW Polska Jest Jedna, KW RDIP), zaś w wyborach do Senatu swojego kandydata zgłosiły KW Prawo i Sprawiedliwość (Przemysław Błaszczyk), KW Bezpartyjni Samorządowcy (Radosław Gajda), KKW Trzecia Droga PSL-PL2050 Szymona Hołowni (Tadeusz Gajda), KW Ruch Naprawy Polski (Dariusz Pigłowski) oraz KW Konfederacja Wolność i Niepodległość (Kamil Sobol).

Wyborcy mogli głosować osobiście lub przez pełnomocnika, przy czym nieosobista forma głosowania (poprzez udzielenie przez wyborcę pełnomocnictwa do głosowania) możliwa była tylko w grupie wyborców, którzy ukończyli sześćdziesiąty rok życia lub dysponują orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności. Głosowanie osobiste mogło się odbywać na dwa sposoby: osobiście w lokalu wyborczym lub korespondencyjnie. Głosowanie korespondencyjne możliwe było tylko dla wyborców, którzy dysponują orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, ukończyli sześćdziesiąt lat bądź przebywają na kwarantannie lub w izolacji¹⁷.

Obwody głosowania (wyborcze) w gminie Uniejów charakteryzują się dużą asymetrycznością w zakresie liczby uprawnionych do głosowania¹⁸ (ryc. 1). Najmniejszy pod względem liczby potencjalnych wyborców jest obwód nr 7 (którego zasięg terytorialny obejmuje wsie: Człopy, Wieścice oraz Zieleń zamieszkałe przez 339 osób), w którym uprawnionych do głosowania było 266 osób. Największy pod tym względem był obwód nr 6 (obejmujący północną część Uniejowa zamieszkałą przez 1636 mieszkańców) z 1320 wyborcami (ryc. 2).

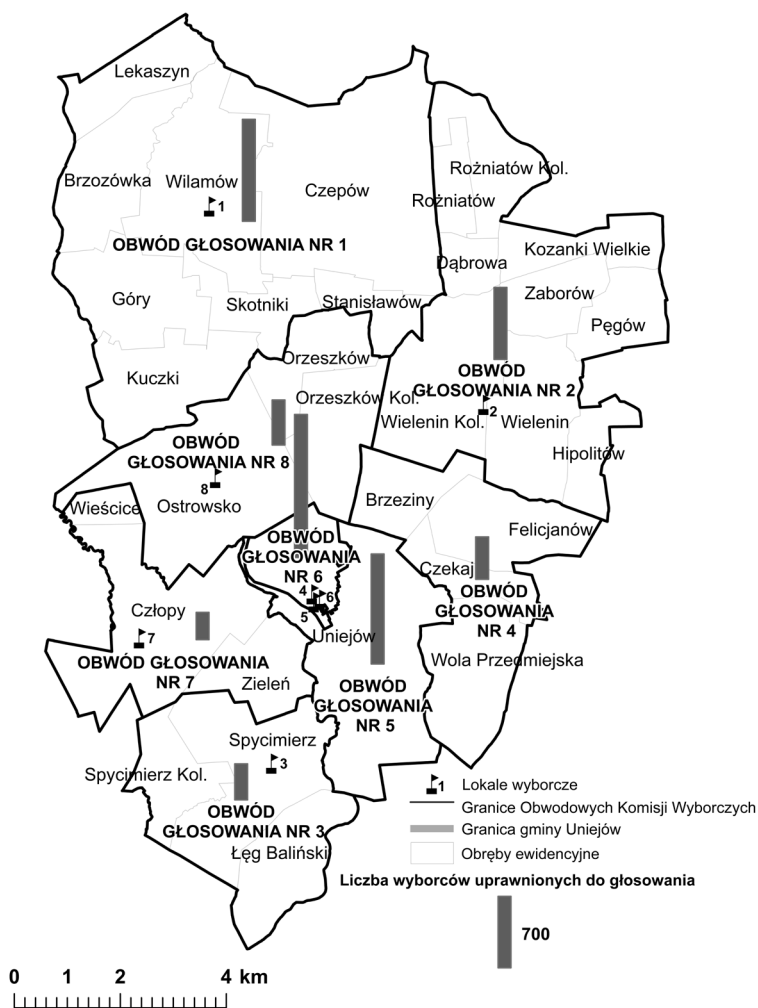
Lokale wyborcze komisji obwodowych w sześciu przypadkach znajdowały się w granicach właściwych dla nich obwodów. Dwa lokale (dla obwodów nr 4 i 5) zlokalizowano na obszarze właściwym dla granic obwodu nr 6 (ryc. 1).

¹⁷ Ibidem.

¹⁸ Średnia liczba uprawnionych do głosowania w obwodach gminy Uniejów wynosi 703 wyborców, odchylenie standardowe – 381.

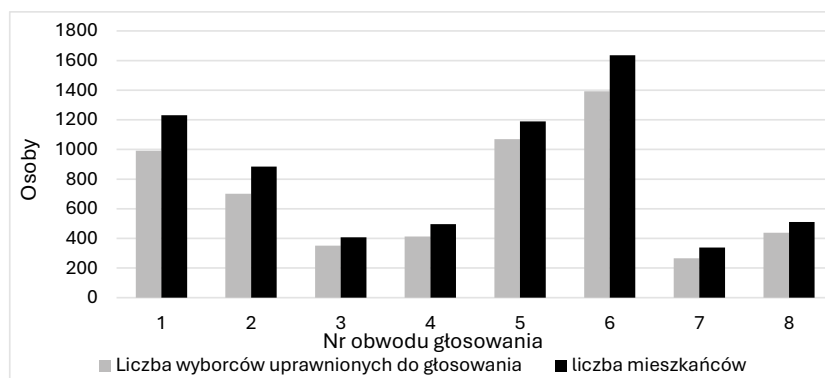
Zachowania wyborcze mieszkańców gminy Uniejów w wyborach...

Nr komisji	Siedziba
1	Szkoła Podstawowa w Wilamowie
2	Szkoła Podstawowa w Wieleninie
3	Centrum Spycimierskie Boże Ciało
4	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Uniejowie
5	Szkoła Podstawowa w Uniejowie
6	Miejskie Przedszkole w Uniejowie
7	Remiza OSP w Człopach
8	Remiza OSP w Ostrowsku

Ryc. 1. Rozmieszczenie lokali wyborczych oraz liczba uprawnionych do głosowania w poszczególnych obwodach wyborczych w gminie Uniejów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW

Ryc. 2. Liczba wyborców i mieszkańców w poszczególnych obwodach głosowania gminy Uniejów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW

Sposób uczestnictwa w wyborach i aktywność wyborcza

Zdecydowaną większość głosów oddano osobiście (99,9%), zaś jedynie cztery karty do głosowania zostały wypełnione i wrzucone do urny przez pełnomocnika. Udział głosowania przez pełnomocnika w gminie Uniejów jest niższy od ogólnopolskiego wyniku o 0,086 pp. W całej gminie Uniejów niewiele ponad 3% głosów zostało oddanych przez wyborców nieujętych w spisie wyborców właściwym dla komisji obwodowej (byli to wyborcy głosujący na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania). Jest to wartość znacznie przewyższająca wynik zaobserwowany w całej Polsce (1,9%), co wydaje się efektem tego, iż w analizowanej gminie znajduje się ośrodek miejski o wyspecjalizowanej funkcji (uzdrowiska)¹⁹, w którym w trakcie wyborów mogła przebywać ludność zarejestrowana w spisach wyborczych innych niż w lokalu wyborczym, w którym oddała swój głos. Przyopuszczenie to wynika z faktu, iż większość z tych głosów była oddana w lokalach obwodowych komisji wyborczych zlokalizowanych na terenie Uniejowa (ryc. 3).

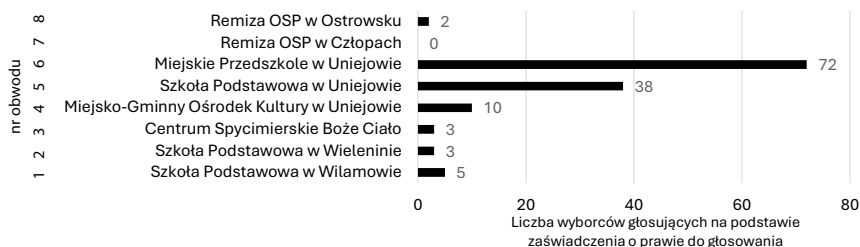
Pośród wyborców, którzy oddali swój głos osobiście, zdecydowana większość zrobiła to w lokalu (wydano w nich łącznie 4180 kart do głosowania). Pakiety wyborcze umożliwiające oddanie głosu osobiście w sposób korespondencyjny wysłano jedynie do ośmiu wyborców²⁰.

19 M. Samołyk, H. Maciaszczyk, *Impact of Uzdrowisko Uniejów Park (Health Resort Uniejów Park) on tourism in the neighbouring municipalities*, „Geography and Tourism” 2018, t. 2, z. 6, s. 87–95.

20 W Polsce wydano 21 971 603 karty do głosowania w lokalu wyborczym i wysłano 12 952 pakiety wyborcze.

Zachowania wyborcze mieszkańców gminy Uniejów w wyborach...

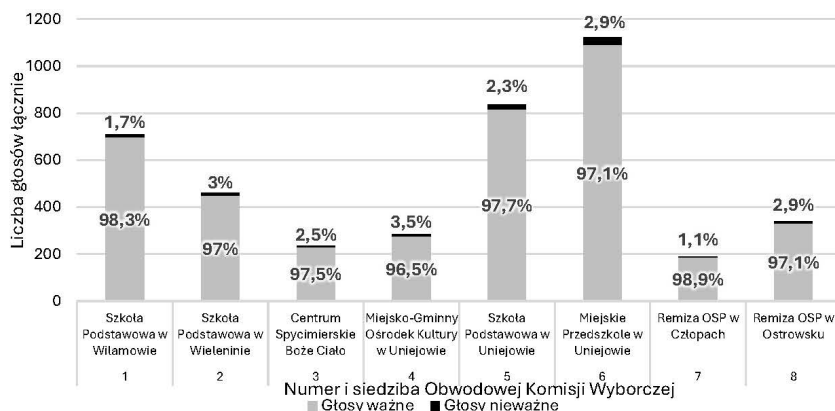
Ryc. 3. Liczba wyborców głosujących w wyborach do Sejmu w 2023 r. na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania w poszczególnych obwodowych komisjach na obszarze gminy Uniejów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW

W obwodowych komisjach wyborczych zlokalizowanych na obszarze gminy Uniejów w zdecydowanej większości (97,5%) oddano ważne głosy (ryc. 4). Wynik ten jest niższy od wyniku ogólnopolskiego (98,3% ważnych głosów). Do głównych przyczyn, które spowodowały brak ważności głosu oddanego w gminie Uniejów, należało: niepostawienie znaku „X” obok nazwiska jakiegokolwiek kandydata (49% ogółu nieważnych głosów), postawienie znaku „X” obok nazwiska dwóch lub większej liczby kandydatów z różnych list (42% ogółu nieważnych głosów) oraz postawienie znaku „X” wyłącznie obok nazwiska kandydata na liście, której rejestracja została unieważniona (9% ogółu nieważnych głosów). Wskazuje to na fakt, iż wyborcy oddający głos w gminie Uniejów częściej, niż miało to miejsce w skali całego kraju, wrzucali do urny puste karty (bez zaznaczenia żadnego nazwiska)²¹.

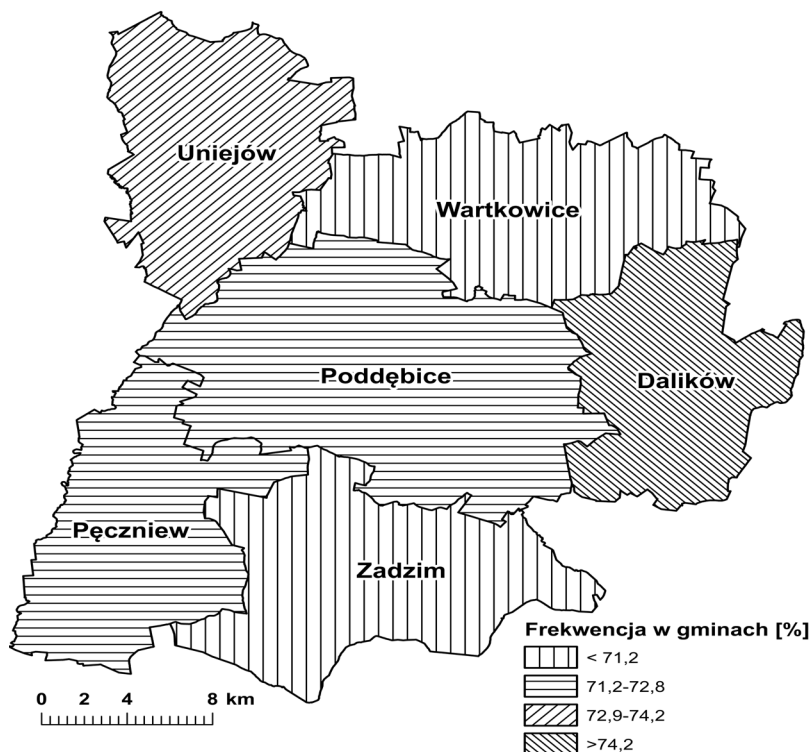
Wybory do Sejmu RP, które odbyły się w 2023 r., uwidoczniły na poziomie krajowym znacznie wyższy niż zazwyczaj notowany poziom zainteresowania głosowaniem. W efekcie zaobserwowano frekwencję ogólnopolską na poziomie 74,38%. Także w gminie Uniejów elekcja do Sejmu przyciągnęła do urn dużą grupę wyborców. W efekcie, frekwencja w analizowanej gminie osiągnęła poziom porównywalny z ogólnopolskim. Aktywność wyborcza w gminie Uniejów była wysoka względem aktywności obserwowanej w pozostałych gminach powiatu poddębickiego (ryc. 5). Szczególnie wysoką frekwencję odnotowano w mieście. Z kolei na obszarze wiejskim gminy Uniejów poziom frekwencji był niższy niż przeciętna na wsiach w agregatach przestrzennych wyższego poziomu samorządu terytorialnego (tab. 1).

²¹ Był to powód nieważności głosu w 39,1% ogółu głosów nieważnych oddanych w wyborach w Polsce.

Ryc. 4. Liczba oddanych głosów w wyborach do Sejmu w poszczególnych Obwodowych Komisjach Wyborczych w gminie Uniejów oraz ich struktura z uwagi na ważność głosu (wybory parlamentarne w 2023 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW

Ryc. 5. Frekwencja wyborcza w wyborach do Sejmu RP z 2023 r. w gminach powiatu poddębickiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW

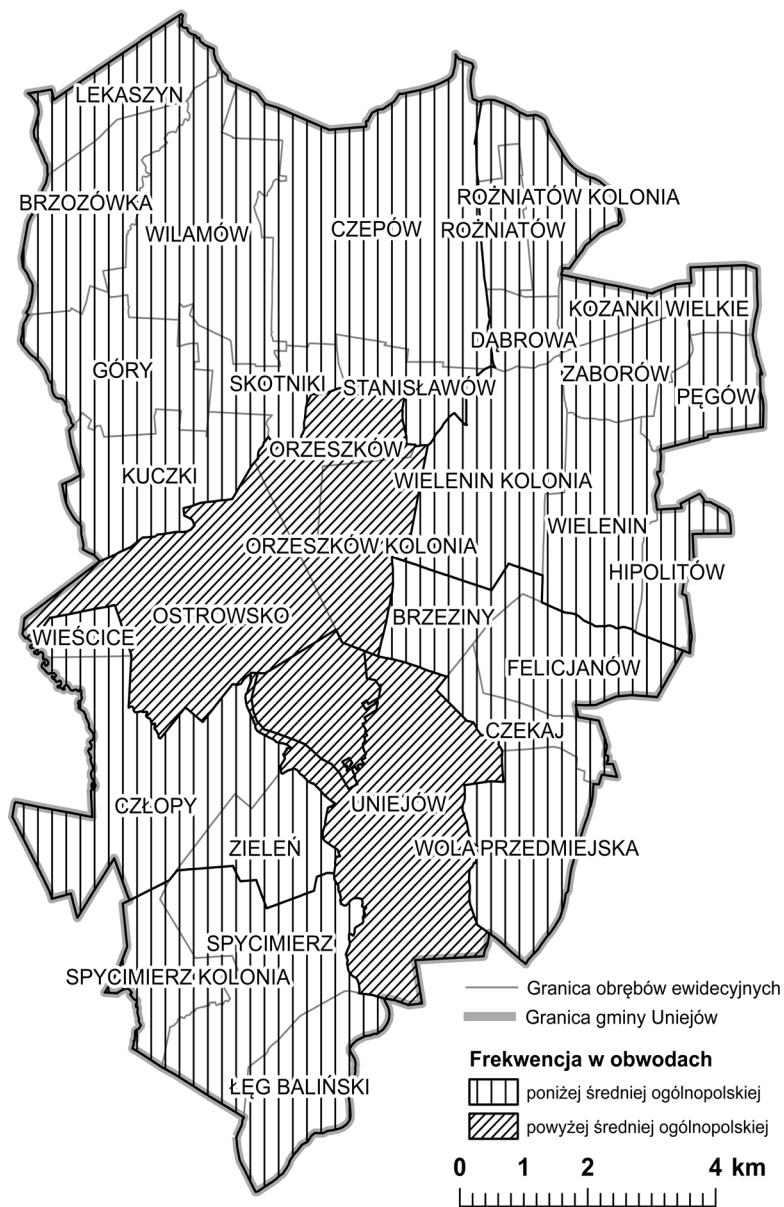
Tab. 1. Frekwencja w wyborach do Sejmu RP w 2023 r. w wybranych jednostkach przestrzennych

Obszar	Frekwencja [%]
Gmina Uniejów	
Miasto	78,09
Obszar wiejski	70,46
Ogółem	74,36
Powiat poddębicki	
Miasto	75,94
Obszar wiejski	71,41
Ogółem	72,60
Województwo łódzkie	
Miasto	77,29
Obszar wiejski	74,25
Ogółem	76,12
Polska	
Miasto	76,03
Obszar wiejski	71,02
Ogółem	74,38

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW

Szczegółowe obserwacje frekwencji w skali wewnątrzgminnej umożliwiają dostrzeżenie pewnych prawidłowości obserwowanych w gminie Uniejów. Poza miastem Uniejów zaobserwowano wyższą od ogólnopolskiej frekwencję w obwodzie, w skład którego wchodzi wsie Orzeszków, Orzeszków-Kolonia i Ostrowsko (ryc. 6).

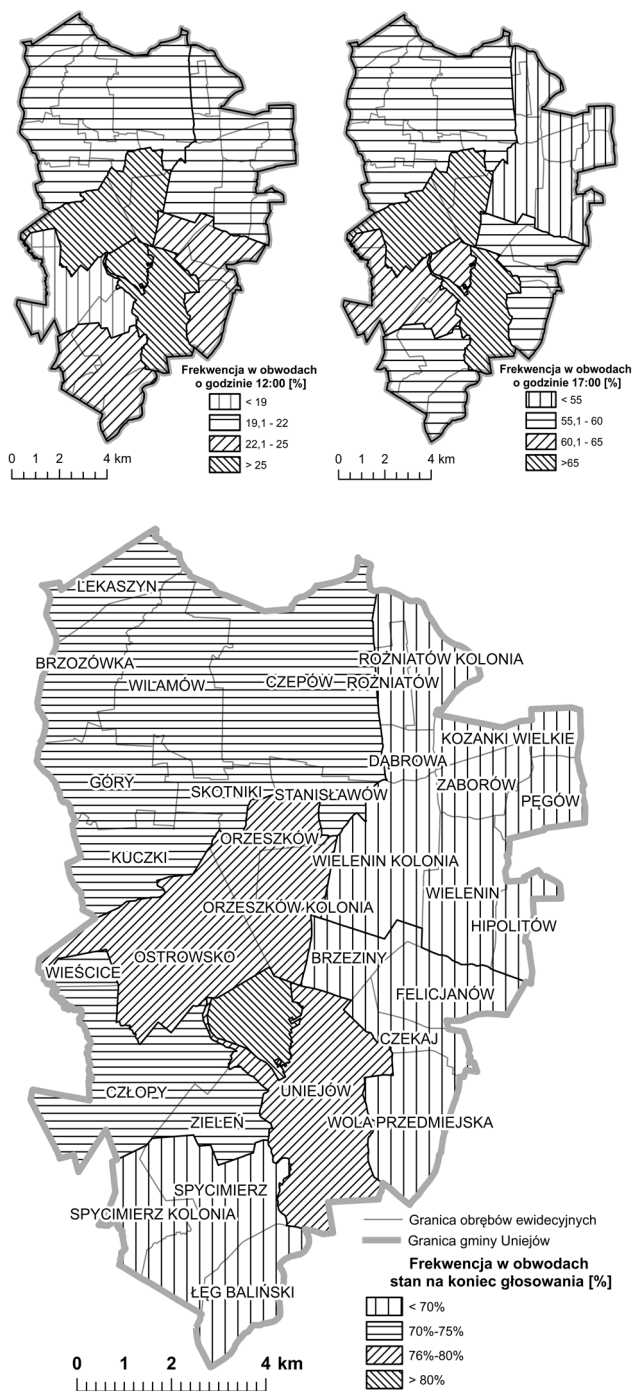
Z kolei najniższą aktywność wyborczą zaobserwowano w obwodzie głosowania nr 2, w skład którego wchodzi wsie: Dąbrowa, Kozanki Wielkie, Pęgów, Roźniatów, Roźniatów-Kolonia, Zaborów, Hipolitów, Wielenin oraz Wielenin-Kolonia. Najliczniej, spośród grona uprawnionych do głosowania w obwodach wyborczych, w godzinach przedpołudniowych do lokali docierali mieszkańcy obwodów, w których na koniec dnia frekwencja wyborcza była wyższa od średniej krajowej. Wzrost wskaźnika frekwencji w raportowanych do PKW godzinach był równomierny (ryc. 7).

Ryc. 6. Frekwencja wyborcza w wyborach do Sejmu RP w 2023 r. w gminie Uniejów na tle frekwencji ogólnopolskiej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW

Zachowania wyborcze mieszkańców gminy Uniejów w wyborach...

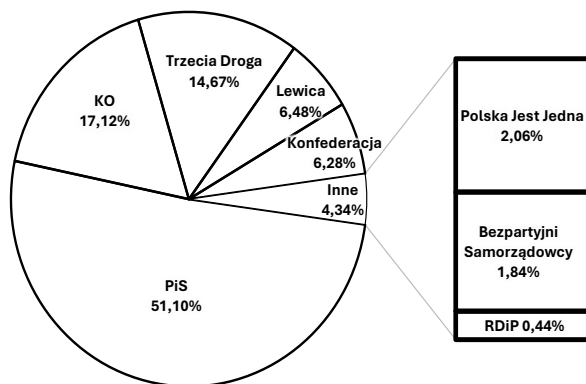

Ryc. 7. Frekwencja wyborcza w wyborach do Sejmu RP w 2023 r. w gminie Uniejów według pory dnia

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW

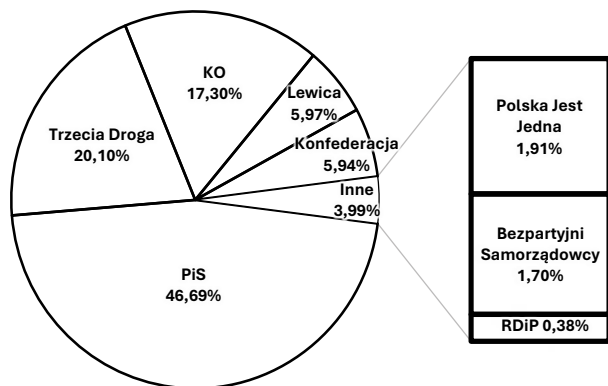
Wyniki głosowania do Sejmu i Senatu RP w gminie Uniejów

Większość wyborców w gminie Uniejów poparła kandydatów z listy PiS. Żadna z pozostałych list wyborczych nie przekroczyła 20% poparcia, a listy koalicji rządu Donalda Tuska łącznie uzyskały 38,27% poparcia głosujących w badanej gminie (ryc. 8). Wyniki głosowania w gminie Uniejów różnią się od wyników obserwowanych w powiecie poddębickim, gdzie było nieco niższe poparcie dla PiS i wyższe poparcie dla TD względem KO. Partie formujące rząd w następstwie analizowanych wyborów łącznie w powiecie poddębickim uzyskały wyższe poparcie (43,37%) (ryc. 9).

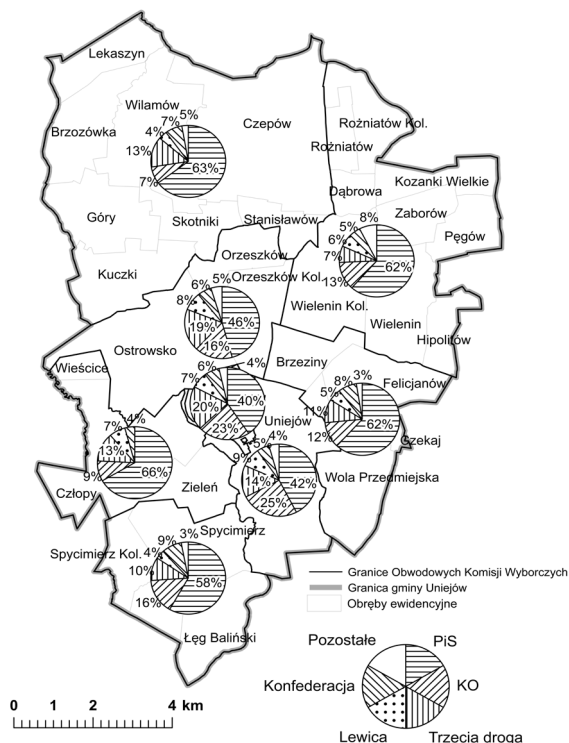
Ryc. 8. Wyniki głosowania w wyborach do Sejmu RP w 2023 r. w gminie Uniejów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW

Ryc. 9. Wyniki głosowania w wyborach do Sejmu RP w 2023 r. w powiecie poddębickim

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW

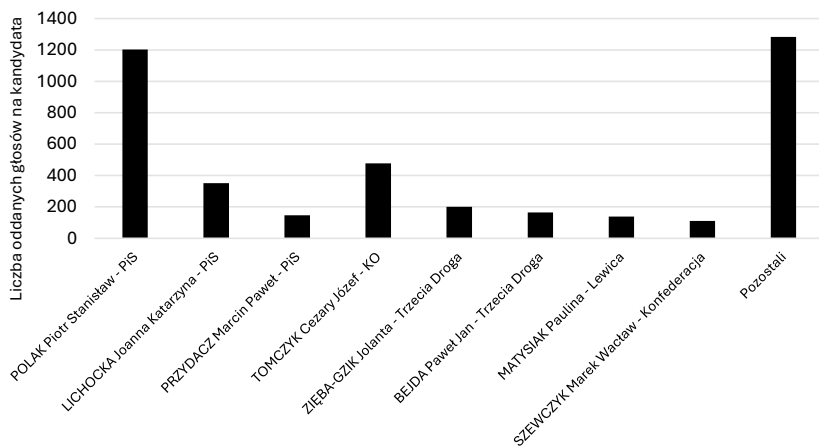

Ryc. 10. Wyniki głosowania w obwodach wyborczych w wyborach do Sejmu RP w 2023 r. w gminie Uniejów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW

Najwyższy udział poparcia PiS obserwowany był w obwodach charakteryzujących się frekwencją niższą niż ogólnopolska. Wszystkie obwody, za wyjątkiem jednego, obejmujące obszary wiejskie gminy Uniejów udzieliły większościowego poparcia dla PiS (ryc. 10). Wyjątkiem od tej reguły był okręg nr 8. Najniższego poparcia dla PiS (choć wciąż największego spośród pozostałych komitetów wyborczych) i jednocześnie największego dla KO udzielono w dwóch największych (z uwagi na liczbę uprawnionych do głosowania) obwodach. Zarówno na obszarach wiejskich gminy Uniejów, jak i w mieście największą liczbę głosów zdobyły partie prawicowe. Przy czym nadal daje się zauważyć wyraźną różnicę wyników głosowania w miastach i na obszarach wiejskich. Generalnie w miastach obserwuje się mniejsze niż na obszarach wiejskich poparcie partii prawicowych (PiS, Konfederacja, PJJ i RNP) na korzyść partii centrowych. Po raz kolejny²² w wyborach największym poparciem w gminie Uniejów cieszył się kandydat PiS – Piotr Polak (ryc. 11).

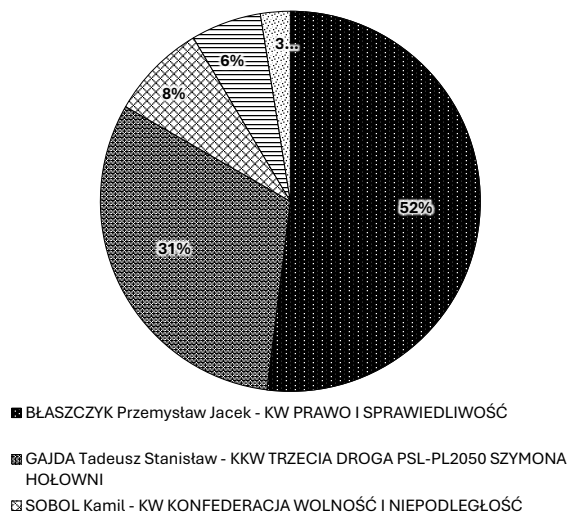
22 M. Kowalski, M. Roźniata, *op. cit.*

Ryc. 11. Liczba głosów oddanych na kandydatów o poparciu większym niż 100 głosów w wyborach do Sejmu RP w 2023 r. w gminie Uniejów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW

W wyborach do Senatu w gminie Uniejów oddano 4108 ważnych głosów. Większościowe poparcie w analizowanej jednostce miał kandydat PiS – Przemysław Błaszczyk (ryc. 12), który po raz kolejny zanotował najwyższe poparcie w wyborach do Senatu w gminie Uniejów. Uzyskał on względnie wyższe poparcie w badanej jednostce przestrzennej niż w całym powiecie poddębickim, w którym wynosiło ono 47%.

Ryc. 12. Wyniki głosowania w wyborach do Senatu RP w 2023 r. w gminie Uniejów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW

Wyniki głosowania do Senatu w poszczególnych obwodach (ryc. 13) są odzwierciedleniem wyników głosowania na listy wyborcze w wyborach do Sejmu (por. ryc. 10).

Zarówno kandydat PiS, jak i kandydat partii dotąd opozycyjnych zrzeszonych w tzw. pakcie senackim²³ (związanych ze środowiskiem D. Tuska) uzyskali poparcie zbliżone do sejmowych list partii PiS (P. Błaszczyk) i sumy poparcia list KO, TD i Lewicy (T. Gajda). Kamil Sobol z Konfederacji uzyskał wyższe poparcie niż sejmowa lista tej partii.

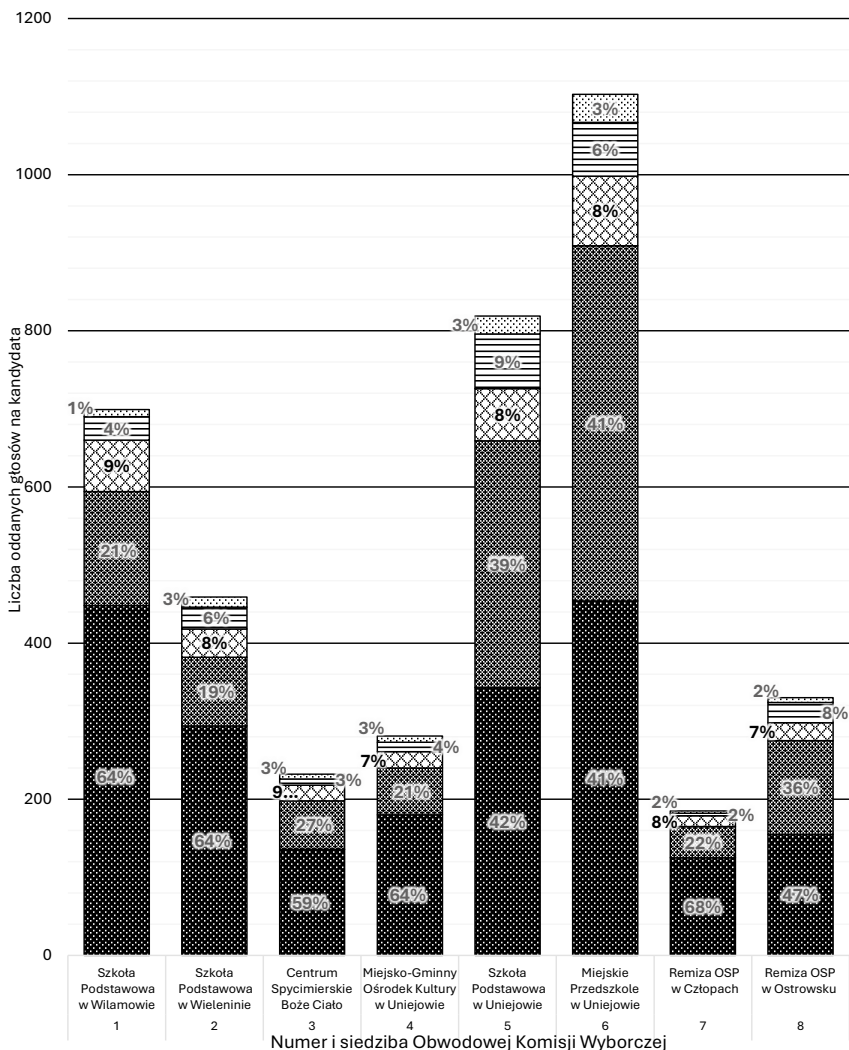
Podsumowanie

Wybory do Sejmu RP w skali całego kraju wygrało Prawo i Sprawiedliwość (z poparciem 35,38%), jednak partia ta nie zdołała stworzyć samodzielnie większości sejmowej. W efekcie uformował się koalicyjny rząd większościowy, który uzyskał poparcie KO (30,7%), TD (14,4%) i Nowej Lewicy (8,61%). Poza wymienionymi partiami próg wyborczy przekroczyła opozycyjna Konfederacja (7,16%). W okręgu wyborczym, w którym znajduje się gmina Uniejów, wygrał PiS (ryc. 14), uzyskując połowę mandatów (6) dla posłanek i posłów: Joanny Lichockiej, Piotra Polaka, Pawła Rychlika, Marka Matuszewskiego, Marcina Przydacza i Tadeusza Woźniaka. Trzy miejsca w Sejmie uzyskała KO, a wybrani zostali następujący kandydaci: Krzysztof Habura, Agnieszka Hanajczyk oraz Cezary Tomczyk. Poza wymienionymi parlamentarzystami do Sejmu z okręgu wyborczego numer 11 dostali się: Paweł Bejda (Trzecia Droga), Jolanta Zięba-Gzik (Trzecia Droga) oraz Paulina Matysiak (Nowa Lewica).

W wyborach do Senatu RP największe poparcie uzyskało PiS (34,81%). Ordynacja wyborcza w wyborach do Senatu, opierająca się na jednomandatawowych okręgach wyborczych, sprawiła, że partia ta uzyskała 34 mandaty. Najwięcej mandatów w wyborach do Senatu zdobyła KO (41 mandatów). Listę senatorów w Senacie XI kadencji uzupełniło 11 przedstawicieli Trzeciej Drogi, 9 parlamentarzystów Nowej Lewicy, 4 senatorów startujących z list tzw. paktu senackiego oraz startujący z własnego komitetu wyborczego Józef Zając, który dołączył do klubu senackiego Trzeciej Drogi. Z okręgu, w którym usytuowana jest gmina Uniejów, po raz kolejny z rzędu mandat uzyskał kandydat PiS – Przemysław Błaszczyk.

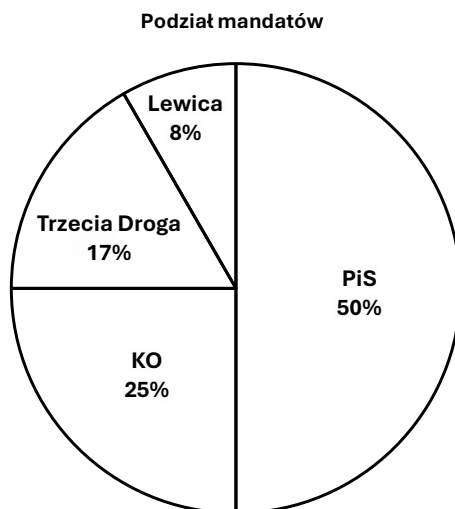
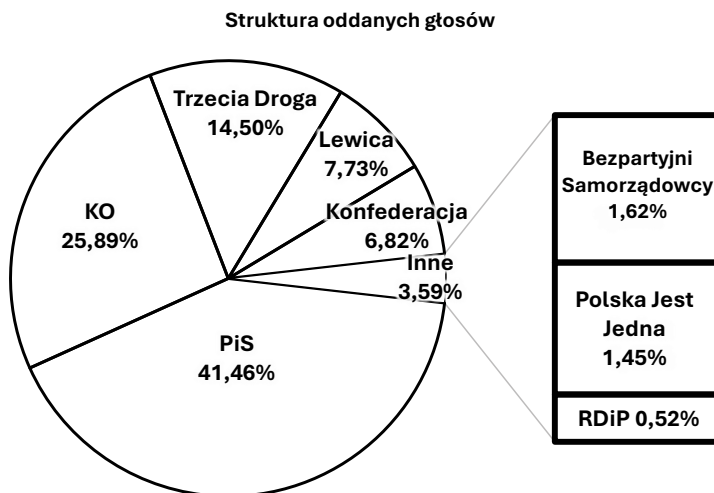
---

²³ Ł. Danel, *Polityczne konsekwencje ewolucji systemu wyborczego w Senacie RP po 1989 roku*, [w:] Ł. Danel, J. Kornaś, R. Lisiakiewicz (red.), *Dylematy rozwoju systemów politycznych Europy i Azji*, Toruń 2020, s. 123–143.

Ryc. 13. Wyniki głosowania w wyborach do Senatu RP w 2023 r. w poszczególnych obwodach gminy Uniejów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW

Ryc. 14. Wyniki głosowania i podział mandatów w wyborach do Sejmu w 2023 r. w okręgu numer II

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW

Wyborcy z gminy Uniejów na przestrzeni ostatnich 10 lat coraz liczniej uczestniczą w wyborach parlamentarnych, przy czym wyższą frekwencję nadal obserwuje się w mieście²⁴. Poziom frekwencji na poziomie gminy jest zbliżony do poziomu ogólnopolskiego, należy jednak odnotować,

²⁴ Por. P. Kurzyk, *op. cit.*; M. Kowalski, M. Roźniata, *op. cit.*

że jest większy o niespełna 2 pp. od obserwacji z powiatu poddębickiego i mniejszy od frekwencji odnotowanej w całym województwie łódzkim.

Wyniki głosowania w gminie Uniejów w analizowanych wyborach ukazują trwałość przestrzennego zróżnicowania elektoratów. W Uniejowie, względem obszaru wiejskiego gminy, nieco mniejszym poparciem cieszą się partie prawicowe. W gminie Uniejów jednak wyborcy nadal częściej opowiadali się za wartościami reprezentowanymi przez partie prawicowe, co wpisuje się w szerszy nurt większego poparcia dla tych opcji politycznych na obszarach dawnego Królestwa Kongresowego.

Bibliografia

- Danel Ł., *Polityczne konsekwencje ewolucji systemu wyborczego w Senacie RP po 1989 roku*, [w:] Ł. Danel, J. Kornaś, R. Lisiakiewicz (red.), *Dylematy rozwoju systemów politycznych Europy i Azji*, Toruń 2020, s. 123–143.
- Górka M., *Przywództwo polityczne Jarosława Kaczyńskiego i Donalda Tuska w latach 2005–2011. Wybrane aspekty*, „Forum Politologiczne” 2013, t. 15, s. 177–205.
- Kowalski M., *Polaryzacja zachowań wyborczych w Polsce jako rezultat cywilizacyjnego rozdarcia kraju*, [w:] M. Kowalski (red.), *Przestrzeń wyborcza Polski*, Warszawa 2003, s. 11–48.
- Kowalski M., Roźniata M., *Zróżnicowanie przestrzenne zachowań wyborczych mieszkańców gminy Uniejów w wyborach prezydenckich i parlamentarnych w 2015 roku*, „Biuletyn Uniejowski” 2016, t. 5, s. 129–142. <https://doi.org/10.18778/2299-8403.05.09>
- Kurzyk P., *Heterogeniczność przestrzenna postaw wyborczych mieszkańców gminy Uniejów w wyborach europejskich i parlamentarnych w 2019 roku*, „Biuletyn Uniejowski” 2020, t. 9, s. 133–146. <https://doi.org/10.18778/2299-8403.09.07>
- Raciborski J., *Polskie wybory. Zachowania wyborcze społeczeństwa polskiego w latach 1989–1995*, Warszawa 1997.
- Samoyłk M., Maciaszczyk H., *Impact of Uzdrowisko Uniejów Park (Health Resort Uniejów Park) on tourism in the neighbouring municipalities*, „Geography and Tourism” 2018, t. 2, z. 6, s. 87–95.

- Scheffs Ł., *Zachowania polityczne a zachowania wyborcze w dobie kampanii permanentnej*, „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne” 2012, z. 2, s. 209–222. <https://doi.org/10.14746/ssp.2012.2.14>
- Sobczyński M., *Zróżnicowanie przestrzenne postaw politycznych mieszkańców Łodzi*, Łódź 2000.
- Szczudlińska-Kanoś A., *Wizerunek przywódcy w wyborach, na przykładzie rywalizacji Lecha Kaczyńskiego i Donalda Tuska*, [w:] A.K. Piasecki (red.), *Model przywództwa: wymiar lokalny, krajowy, międzynarodowy*, Kraków 2006, s. 248–255.
- Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy*, DzU z 2023 r., poz. 2408.
- Zarycki T., *Kulturowo-polityczne uwarunkowania modernizacji Polski wschodniej i zachodniej. Geografia polityczna i jej interpretacje*, [w:] G. Gorzelak, A. Tucholska (red.), *Historyczno-kulturowe uwarunkowania rozwoju: Polska i Ukraina*, Warszawa 2008, s. 59–92.

Źródło danych

<https://pkw.gov.pl/> [dostęp: 30.04.2024].